

S autorskou hrou Braňa Holíčka #niesomrasista_ale sa predstaví Divadlo Petra Bezruč z Ostravy.

FOTO: ARCHÍV DIVADLA PETRA BEZRUČE

Národné akademické ukrajinské činoherné divadlo Márie Zaňkoveckej z Lvova, ponúkne aj komediálnu hru s prvkami folklóru Historky o Ivanovi nájdené v maľovanej truhlici s nápismi.

FOTO: ARCHÍV ČINOHERNÉHO DIVADLA Z LVOVA

Divadlá, múzeá, galérie aj centrum ovládne festival TRANS/MISIE

PODUJATIA BUDÚ VENOVANÉ AJ 30. VÝROČIU NEŽNEJ REVOLÚCIE

Takmer štyri desiatky podujatí v divadelných aj koncertných sálach, galériách, múzeách, ale aj na ulici, prinesie počas siedmich dní do Košíc Medzinárodný festival TRANS/MISIE 2019.

KOŠICE. Organizátorom je Štátne divadlo Košice, na príprave programu sa podieľalo aj deväť domácich kultúrnych inštitúcií. Na svoje si prídu milovníci všetkých žánrov – divadla, hudby, výtvarného umenia, histórie, street artu, filmu hraného i dokumentárneho.

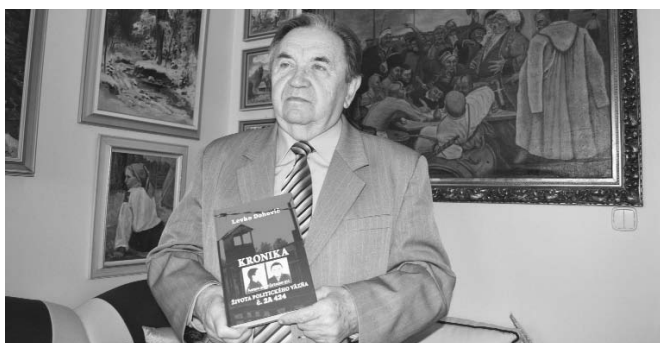
Projekt Medzinárodného festivalu umení TRANS/MISIE sa zrodil v polovici júna 2017 v poľskom mestečku Lancut neďaleko Rzeszówa, kde zástupcovia divadiel zo šiestich krajín – Slovenska, Poľska, Maďarska, Česka, Litvy a Ukrajiny podpísali memorandum o jeho vzniku. „Partnerov projektu spája prihraničná poloha, ktorá praje vzájomnému prenikaniu kultúr. Zároveň sú to divadlá, ktoré nepôsobia v centrách svojich krajín a tým ponúkajú aj iný pohľad,“ hovorí generál-

ny riaditeľ Štátneho divadla Košice Igor Dohovič.

1989. Sloboda/Nesloboda Premiérový ročník festivalu sa uskutočnil pred rokom v poľskom Rzeszówe. Titul festivalu znel – „1918. Koniec a začiatok.“ Venovaný bol 100. výročiu udalostí, ktoré mali obrovský význam pre strednú a východnú Európu a priniesli nové usporiadanie so vznikom nových nezávislých štátov.

Hlavný titul druhého ročníka festivalu znie: „1989. Sloboda/Nesloboda“. „Množstvo podujatí bude venovaných 30. výročiu udalostí roka 1989, ale mnohé sa budú zamýšľať aj nad vzťahom demokracia verus diktatúra, nad pádom akejkoľvek garnitúry a momentom zmeny, ktorý takýto pád prináša, a nad tým, ako sa s takým momentom spoločnosť vyrovnáva,“ dodáva Igor Dohovič.

Každý z festivalových dní bude patriť umelcom z jednej, respektíve dvoch krajín. Úvodný a záverečný deň budú slovenské. Dva dni budú patriť Litve a Ukrajine a ich program

Téme totalitý a jej vplyvu na život človeka bude venovaná aj beseda Nedopovedané s ukrajinským dirigentom z Košíc Levkom Dohovičom, ktorého v necelých 15 rokoch zavreli do gulagu a činnosť mu zakázali aj v Československu po roku 1968. FOTO: SVJATOSLAV DOHOVIČ

pripravili partneri projektu Národné akademické ukrajinské činoherné divadlo z Lvova a Palác kultúry z litovského mesta Trakai. Program poľského dňa zastrešuje Teatr im. Wandý Siemaszkowej z Rzeszówa, o maďarský sa postaralo divadlo Csokonai Némzeti Színház z Debrecína a o český Národní divadlo moravskoslezské z Ostravy. Okrem divadelných predstavení sa návštevníci festivalu môžu tešiť na zaujímavé výstavy, koncerty, ale aj ohňovo-tanečnú šou či besedy.

Nová éra v košickej kultúre TRANS/MISIE sú jedinečné aj tým, že jednotlivé podujatia doslova zaplavia centrum mesta. „Som veľmi rád, že festival spojil kultúrne inštitúcie v Košiciach bez ohľadu na to, kto je ich zriaďovateľom. Niektoré prispievajú programom, iné svojimi priestormi. Myslím si, že pre Košice je dôležitá takáto úzka spolupráca kultúrnych inštitúcií a verím, že TRANS/MISIE budú začiatkom novej éry v košickej kultúre,“ hovorí Igor Dohovič.

Festivalové podujatia sa budú odohrávať v Tabacke Kulturfabrik, Kasárňach/Kulturparku, Východoslovenskom múzeu, Východoslovenskej galérii, Dome umenia a Múzeu Vojtecha Löfflera. Do programu prvého dňa prispieje Bábkové divadlo v Košiciach rozprávku Čert a Káča. Koncert Štátnej filharmónie Košice bude slávnostným záverom festivalu. Premiéru na ňom bude mať aj nová skladba košického skladateľa Adriána Harvana „Moc a sloboda“, ktorá vznikla práve pri tejto príležitosti.

Partnerom festivalu je aj Košická arcidiecéza, ktorá spolu s mestom Košice participuje na uvedení hry Karola Horáka Traja mučeníci na Dolnej bráne a ďalších miestach v centre. Práve toto zaujímavé spracovanie témy košických mučeníkov, ktorých 400. výročie umučenia pripadá na predvečer festivalu, bude súčasťou slávnostného otvorenia druhého ročníka TRANS/MISIE.

Aj pre deti Program jednotlivých národných dní je viac ako bohatý

a zahŕňa napríklad aj komorný muzikál, monodrámu o búrlivých 50. rokoch minulého storočia v Maďarsku, filmový záznam úspešnej opery s názvom Zajtra sa bude, ktorý je o procese s Miladou Horákovou, dokumentárny film košického štúdia RTVS Dirigent z gulagu o známom ukrajinskom dirigentovi z Košíc Levkovi Dohovičovi, ale aj výstavu fotografií o 600 km dlhej živej reťazi, ktorú vytvorili 2 milióny obyvateľov poľských krajín v roku 1989.

Okrem festivalových podujatí pripravili organizátori aj bohatý sprievodný off program. Počas celého festivalu bude pri Historickej budove ŠDKE prebiehať streetartový workshop pod vedením známeho košického streetartového umelca Viktora Fehera. Živo bude aj vo festivalovom mestečku za divadelnou budovou. Okrem ochutnávky festivalového piva a ďalších nápojov sa budú môcť deti počas celého festivalu zabaviť v detských tvorivých dielnach a neformálne sa stretnúť s umelcami. **(doh)**

Vláda odobrila razantné zvýšenie rodičovského príspevku

Tým, ktorí pred rodičovskou pracovali, sa príspevok zvýši viac ako nepracujúcim.

BRATISLAVA. Podľa návrhu novely zákona o rodičovskom príspevku od poslancov za Smer a SNS sa má rodičovský príspevok v súčasnej sume 220,70 eura od začiatku budúceho roka pre rodičov, ktorí pred nástupom na rodičovskú dovolenku pracovali, zvýšiť o 150 eur.

Pre rodičov, ktorí pred narodením dieťaťa nepracovali a nedostávali preto materskú dávku zo Sociálnej poisťovne, by mal rodičovský príspevok stúpnúť o 50 eur.

Zmenu musí schváliť parlament

Parlament by mal zvýšenie rodičovského príspevku definitívne schváliť na septembrových schôdzach.

Kabinet odsúhlasil aj poslancov návrh novely zákona o sociálnom poistení o podmienkach, za ktorých majú mať matky nárok na nižší strop na dôchodkový vek ako bezdetné ženy a muži.

Ako podmienky výchovy dieťaťa, za ktorých ženy vznikne nárok ísť skôr do dôchodku, navrhnú poslanci za Smer a SNS osobnú starostlivosť o dieťa najmenej desať rokov do jeho plnoletosti, či najmenej päť rokov do plnoletosti, ak sa žena začala o dieťa starať po dovŕšení ôs-

IL. FOTO: ARCHÍV SME - JÁN KROŠLÁK

mich rokov veku dieťaťa.

Môže ísť pritom nielen o vlastné dieťa, ale aj dieťa osvojené, či dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov.

Ak žena vychovala jedno dieťa, bude mať právo ísť do penzie

najneskôr v 63,5 roku, pri dvoch vychovaných deťoch v 63 rokoch a ženy, ktoré vychovali tri a viac detí, budú mať strop na dôchodkový vek na úrovni 62,5 roka.

Ostatné ženy a muži pôjdu do dôchodku najneskôr v 64 rokoch. Ak ženy vychovala dieťaťa

nebudú možné zohľadniť, napríklad zomrie pred dosiahnutím dôchodkového veku, výchova dieťaťa sa pri stanovení penzijného veku zohľadní mužovi.

Novela zákona o sociálnej práci

Vláda zaujala pozitívne stanovisko o sál návrhu novely zákona o sociálnej práci. Koaliční poslanci navrhujú predĺžiť prechodné obdobie, počas ktorého sociálny pracovník, ktorý vykonáva sociálnu posudkovú činnosť alebo sociálnu kuratelu, nemusí spĺňať podmienku osobitného kvalifikačného predpokladu na výkon špecializovanej odbornej činnosti, a to do 31. decembra 2022.

Podľa súčasného znenia zákona pritom každý sociálny pracovník, ktorý vykonáva sociálnu posudkovú činnosť alebo sociálnu kuratelu, musí do konca roka 2020 absolvovať akreditované špecializačné vzdelávanie.

Akreditované vzdelávacie programy však môžu realizovať len vzdelávacie inštitúcie, ktoré majú udelenú akreditáciu od Akreditačnej komisie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky pre oblasť vzdelávania.

V súčasnosti podala žiadosť o akreditáciu len jedna vzdelávacia inštitúcia, a to len na jeden špecializovaný vzdelávacie program (sociálna kuratela). **(tasr)**